

Večernik

Leto II. (IX.), šte. 45

Maribor, petek 24. februarja 1928

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifi
Oglase sprejema tudi oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Obnovitev vojaške kontrole na Madžarskem?

INTERVENCIJA DRUŠTVA NARODOV V BUDIMPEŠTI RADI UNIČENJA UTIHOTAPLJENEGA VOJNEGA OROŽJA.

ŽENEVA, 24. februarja. Radi uničenja utihotapljenega vojnega orožja na Madžarskem je prišlo končno na odredbo sedanjega predsednika Društva narodov, kitajskega delegata Čeng Lo, končno vendarle do intervencije Društva narodov pri madžarski vladi, ki je dobila ukaz, da uničenega materijala ne sme prodati na dražbi. Intervencija društva narodov se splošno odobrava in obenem naglašja, da bi ugled Društva narodov zelo trpel,

ako bi ostala provokacija Madžarske nekažnovana. Vsem postaja namreč sedaj jasno, da je hotela Madžarska s svojim nastopom zabrisati sploh vse sledove tihotapstva orožja.

Kakor se zatrjuje, ni izključeno, da dobi Madžarska zopet mednarodno vojaško kontrolo. V tem slučaju pa bodo razen zastopnikov velevlasti imenovani v komisijo tudi delegati držav Male antante.

Krparija mesto obnove

ŠE NEKAJ ZNAČILNI HPOTEZ IZ ZADNJIH POLITIČNIH DOGODKOV.

Kar smo že pred dnevi napovedali, se je zgodilo: obnovila se je zopet prejšnja vlada radikalov, davidovičevcev, SLS in muslimanov. Ker je sprejete državne proračuna nujno in ker Kmečko-demokratska koalicija ni mogla v nobeno vlado, ki bi naj dala sprejeti v narodni skupščini proračun v sedanjih obliki, je bil mogoč edino ta izhod. To pa predvsem radi tega, ker je Davidović ponovno pokazal svojo slabo stran: pripravil se je na velik udarec, ko pa je trebalo končno udariti, mu je omahnila roka. Pustimo rekrimiacije! Konstatirati pa moramo, da so bili nepotrebni vsi dogodki zadnjih tednov, nepotrebno vse razburjenje, nepotreben ves tam-tam s kongresom Davidovičeve stranke, nepotrebne celodnevne debate v njegovem poslanskem klubu. Končni efekt vsega je obnova režima, ki ga je dal g. Davidović obsoditi, z blagoslovom istega g. Davidoviča. G. Davidović je popustil Vukičeviću celo tako daleč, da si je dal od njega diktirati namestnika zunanjega ministra.

Kmečko-demokratska koalicija je bila v dogodkih minule krize podčrtana kot močan politični faktor, preko katerega se tudi v bodoče ne bo moglo več iti. Vsi politični krogi dobro vedo, da se bodo tekom budžetne razprave v narodni skupščini skušala iskati nova pota za bodoče politične kombinacije. Predvsem pa je treba poudariti, da je KDK baš v dogodkih zadnjih tednov sijajno izkazala svojo kompaktnost ter razbila vse spletke in poskuse, ki so šli za tem, da razbijejo fronto prečanskega naroda in tako omogočijo srbskemu hegemonizmu še nadaljnjo neovirano eksploatacijo države.

V minoli krizi smo tudi videli radikale zopet enkrat kot branilce parlamentarizma. Bilo je to takrat, ko sta gg. Radić in Pribežević predlagala kralju, naj poveri sestavo koncentracijske vlade

izvenparlamentarni osebi. V radikalnem taboru se je dvignil vihar in marksido je mislil, da je radikalna obramba parlamentarizma odkritosrčna. Kdor pa pozna zgodovino radikalne stranke, ve, da je razen v prvih letih svojega obstoja bila vsikdar zaščitnica parlamenta samo takrat, kadar je imela v rokah moč in da je bila to vedno le iz partijskih interesov. Radikalna stranka tudi tokrat ne bi branila parlamentarizma, da so bile zadnje volitve svobodne in bi bila radikalna stranka izšla iz njih s 50 do 60 mandati, kakor ji po dejanskih razmerah gre. Ta stranka pa dobro ve, da bi postavitev izvenparlamentarne osebe na čelo vlade pomenila prvi korak k depolitizaciji državne uprave. Ona ve, da bi moralo iz najrazličnejših državnih služb izginiti na stotine in tisoče kartešev radikalne stranke, ki so danes nastavljeni brez kvalifikacije in brez strokovnega znanja v raznih službah od najvišjih do najnižjih, in da bi na njihova mesta moralo priti strogo objektivno uradništvo s potrebno strokovno in službeno kvalifikacijo. Ona tudi ve, da bi v tem trenutku prenehale v raznih ministrstvih in drugod bogato plačane intervencije, ki tvorijo danes stotinam beograjskih plačkašev naroda edini vir dohodkov. Ne bi se moglo več goditi to, da predsedniki radikalnih organizacij premeščajo in izmenjavajo uradništvo, kakor to njim konvenira, ter da izdajajo celo službena »naredjenja«, na koja mora državni uradnik dati svoj podpis, če hoče ostati v službi. Z depolitizacijo uradništva bi se upravljal aparat izrgal iz rok radikalne stranke in bi prešel v roke države. To je, česar se boji radikalna stranka, in to je bil vzrok, da se je ob gori navedeni priliki zavzela za parlamentarizem.

Po uladni krizi

BEOGRAD, 24. februarja. Novo imenovani ministri so danes prevzeli svoje posle in prišli že zgodaj zjutraj v svoje kabinete, da rešijo najnujnejše stvari, ki so čakale na rešitev že od pričetka vladne krize. Sinoči se je vršila le kratka seja ministrskega sveta, ki je bila zgolj informativnega značaja. Ministrski predsednik Velja Vukičević je imel davi posvetovanje z radikalnimi ministri, posebno s prometnim ministrom, generalom Milosavljevičem, popoldne pa se bo vršila zopet seja ministrskega sveta, ki bo posvečena že važnejšim resortnim vprašanjem.

Ker zunanji minister dr. Marinković radi bolezni ni mogel včeraj prisostvovati zapriseženju, ga je dvorni svečenik zaprisegel davi v navzočnosti ministrskega predsednika Vukičevića v njegovem stanovanju. Ako mu bo zdravstveno stanje dopuščalo, odpotuje zunanji minister dr. Marinković že v najkrajšem času na francosko riviero, da tamkaj popolnoma okreva. Za časa njegove odsotnosti ga bo zastopal minister dr. Ilija Šumenković.

Stjepan Radić je prispel danes dopoldne iz Beograda v Zagreb in je številnim novinarjem, ki so ga pričakovali na kolodvoru, odklonil vsako izjavo.

Izgredi Aleksandra Zubkova

BERLIN, 24. februarja. Ruski begunec, mladi Aleksander Zubkov, čegar poroka s sestro bivšega nemškega cesarja Viljema, princezino Schaumburg-Lippe, je izzvala pred meseci po vsem svetu velikansko senzacijo, je postal zopet junak dneva. Preteklo noč se je mudil v nekem berlinskem nočnem baru, kjer se je živahno zabaval. V njegovi bližini je bil tudi eden izmed pažev njegove visoke sopege. Zubkov ga je pozval, naj takoj zapusti lokal, česar pa ta ni hotel storiti, češ, da je službeno v lokalu. To je Zubkov tako raztogotilo, da je neposlušnega paža vrgel na tla in ga tako obdelal z nogami, da so morali paža odpeljati vled številnih zunanjih poškodb na rešilno postajo. Zubkov je bil seveda aretiran, vendar takoj zopet izpuščen.

Potres v Palestini

JERUZALEM, 24. februarja. Sinoči je bil v Jeruzalemu in okolici močan potres, ki je povzročil med prebivalstvom velikansko vznemirjenje. Več starih hiš se je porušilo, dočim so ostale hiše nepoškodovane. Potresni sunki so bili kratki a močni. Človeških žitev ni bilo.

Mussolini za sporazum s Francijo

PARIZ, 24. februarja. Rimski korrespondent »Petit Journala« objavlja razgovor z italijanskim ministrskim predsednikom Mussolinijem, ki je med drugim izjavil, da spor med Italijo in Francijo nikakor ni tako velik, da ga ne bi bilo mogoče poravnati. Mussolini je trdno prepričan, da bo z obojestransko toleranco mogoče doseči sporazum, ki bo mogočno dvignil vpliv obeh teh velevlasti na evropsko in svetovno politiko.

Žrtev boksanja

LONDON, 24. februarja. Tekom včerajšnjega dne sta postala dva znana angleška boksarja žrtev bokarskih matchev. Prvi je George Cairney, ki je v ponedeljek v Edinburghu po peti rundi obležal nezavesten, drugi pa je Bill Black, ki je dobil že 13. t. m. v Southamptonu knockout. Oba sta včeraj podlegla poškodbam, dobljenim na tekmah.

Korza

LJUBLJANA, 24. februarja. Devize: Berlin 1357.5, Curih 1096, Dunaj 801.35, London 277.50, Newyork 56.86, Praga 168.68, Milan 301.10, Pariz 223.82. — Efekti: Celjska 164, Ljub. kreditna 135, Prva hrvatska 880, Kreditni zavod 165, Vevče 135, Ruše 265—280, Šešir 125, Stavbna družba 56.

Iz Anglije v Avstralijo v — 17 dneh.

Angleški kapetan Bert Hinckler je včeraj končal svoj polet iz Anglije v Avstralijo. Trajal je 17 dni in je tako dosegel Hinckler rekord v brzini leta med Anglijo in Avstralijo. Dosedanji rekord sta držala brata Smith, ki sta rabila za isto prago 1. 1919 28 dni. Hinckler je prispel v Avstralijo prej kakor je sam mislil, ker je računal, da bo potreboval 18 dni.

Iz 6000 let starih grobov

Iz grobnic kraljevske dvojice.

Britanski muzej v Londonu je izdal natančno poročilo o najdbah v kraljevskih grobnicah v Ur. Največje vrednosti sta groba kralja in kraljice izza l. 4000 pred Kr. Grob je poleg groba. Kraljev grob je že izropan, kraljičin je pa najden nedotaknjen. V novoodkriti grobnici je bilo mnogo dragocenosti. Kraljica je nosila 10 prstanov in veliko število zlatih amuletov v raznih živalskih podobah. V grob so ji dali tudi na kupe toaletnih pripomočkov iz zlata in draguljev. Še boljše je bil za posmrtno življenje opremljen kralj. Pred njegovo grobnico so našli večje število ženskih in moških okostnjakov — ostanke žrtev, ki so morale za kraljem v smrt; da pa je bilo pred izropanjem v grobnici mnogo dragocenosti in zanihovitosti, se da sklepati po dveh velikih s srebrom okovanih vozovih, ki so zaklade dopeljali ter ostali v grobnici.

Kraljev grob je večji od kraljičinega. V obokan strop so vzdane razne dragocenosti, ki so ostale, ker jih roparji niso mogli izrjavati. Sredi groba je velika krona, sestavljena iz zlatih obročev, pramenov in draguljev. Iz zlata, srebra in dragega kamenja so tudi raznovrstni ornamenti, vzdani v stenah, stropu in celo v tleh.

Roparski obiskovalci kraljeve grobnice so hlepeli samo po zlatu in draguljih, pustili so pa kupe orožja in orodja, ki predstavljajo tudi veliko vrednost po stvarni in še večjo v znanstvenem in zgodovinskem pogledu.

Gasilci št. 13

Gasilci v Darlingtonu so poslali svojim predstojnikom prošnjo, ki se ne bavi niti s plačami niti s penzijami. Prosil so namreč samo to, da se odpravi pri njih št. 13. Vsa stvar je bila tako čudna, da je neki ameriški milijonar posetil gasilce in je dobil tamkaj sledeče pojasnilo: Prosim Vas, je rekel najstarejši gasilec, nikar ne mislite, da smo praznoverni kakor stare ženske. Številka 13 nam je bila poprej popolnoma ravnodušna. Toda med tem so se dogodile stvari, ki so nam vllle strah pred to številko. Evo nekaj primerov: Trije člani naše brigade so umrli tekom 13 mesecev. Tovariš, ki ima signalno številko 13, je neprestano bolan in ga preganjajo rodbinske nesreče. Naš pokojni komandant je zadeli 8 dni pred smrtjo v brigadni loteriji številko 13. To vse nas je precej vznemirilo. Tudi sedanjí komandant ima s številko 13 že dovolj bridkih izkušenj. Na nekem turnirju na karte je izgubil 13 krat zaporedoma. Kaj takega se mu ni zgodilo še nikdar v življenju. Kakor poročajo listi, bodo oblasti ugodile nedolžni prošnji gasilcev in uradno za nje odpravile številko 13.

Lastniki avtomobilov

naj se javijo na policijskem komisariatnu, da dvignejo tablice za svoja vozila.

Spominjate se CDM

Brezplačni zdravniški državni ambulatorij

NEKAJ PODATKOV IZ DELOVANJA DRŽAVNEGA INSTITUTA ZA ZDRAVLJENJE SPOLNIH BOLEZNI. DOSEŽENI SO RAZVESELJIVI USPEHI NA TEM POLJU.

Kakor povsod, kjer so bile države v vojni, tako so bile tudi v naših krajih za časa svetovnega klanja in prva leta po prevratu — strašno razširjene spolne bolezni. Da bi se ta nadloga v čim največjem obsegu odpravila, so v nekaterih državah uvedli brezplačno zdravljenje. Tudi naša Vidovdanska ustava je gotovo zlasti z ozirom na spolne bolezni določila v čl. 27., da bo skrbela država za brezplačno zdravniško pomoč, brezplačno dajanje zdravil iz drugih sredstev za čuvanje narodnega zdravja — siromašnih državljanov. V letu 1920. pa je izšla naredba osrednje vlade »o pobijanju in zdravljenju spolnih bolezni«, ki prav velikopotežno ustvarja centre za pobijanje teh bolezni, takozvane brezplačne zdravniške državne ambulatorije in pa ambulatorije v bolnicah. Najznačilnejši člen te naredbe je oni, ki določa, da je zdravljenje in preiskovanje v ambulatorijih za vsakogar brezplačno ne glede na njegovo imovinsko stanje. Imenovano naredbo naše vlade so odobraval razne svetovne avtoritete kakor Finger, prof. Matzenauer itd.

Tako je bil ustanovljen tudi v Mariboru brezplačen zdravniški ambulatorij na Tržaški cesti št. 13, in sicer z odlokom ministrstva za narodno zdravje z dne 20. aprila 1921. Za vodjo ambulatorija je bil imenovan naš ugledni zdravnik primarij g. dr. Hugon Robič, ki je to ustanovo otvoril že 1. majnika istega leta. V naslednjem priobčujemo nekaj zanimivih podatkov iz delovanja ambulatorija, ki nam jih je dal na razpolago gospod primarij.

Ambulatorij je nameščen v prostorih splošne bolnice ter razpolaga s 7 prostori. Ima posebno ordinacijsko sobo za moške in ženske, pisarno, serodiagnostično štacijo, prostor za fizikalčno zdravljenje in dva prostora kot stanovanje za pomožno osobe. Poleg šefa je zaposlen v ambulatoriju še en lekarski pomočnik, en zvanščnik kot laborant in en sluga. Vsi pa so zaposleni tudi na dermatološkem oddelku bolnice. V prvotnem okolišju mariborskega ambulatorija se je l. 1923. ustanovil še državni ambulatorij za venerične bolezni v Celju, pozneje pa je začel delovati tudi ambulatorij v Ptuj.

Upoštevajoč željo ministrstva narodnega zdravja se je naš ambulatorij z vso vnemo vrgel tudi na poučevanje naroda pri zatiranju spolnih bolezni. Vršilo se je mnogo poljudnih predavanj v Mariboru in okolici, in sicer za civilno prebivalstvo, vojaštvo, šolsko mladino, za delavce v večjih delavnicah itd. Bolnikom so se delile knjige, letaki na javnih prostorih pa opozarjajo občinstvo na možnost brezplačnega nasveta in zdravljenja. Prirejenih je bilo tudi več razstav. V okviru znanstvenih večerov, organiziranih po zdravniškem društvu v Mariboru, pa je gosp. primarij dr. Hugon Robič ponovno predaval zdravnikom o zanimivih rezultatih obiskanih kongresov ter je demonstriral nebroj slučajev iz bogatega materiala ambulatorija in oddelka za spolne bolezni.

Zdravljenje samo pa se je vršilo v ambulatoriju po najnovejših metodah in z najmodernnejšimi uspešnimi sredstvi in preparati. Tako se vrši seveda tudi sedaj in v bodoče. Rezultat zdravniškega truda in bolnikove odkritosrčnosti ter zaupljivosti do lečnikov je vrlo razveseljivo. Število spolno bolnih znatno pada. V naslednjem prinašamo v dokaz tej trditvi nekaj števil iz službene statistike ambulatorija.

Pregledanih je bilo l. 1921. — 351 oseb, leta 1922. — 1764, l. 1923. — 2094, l. 1924. — 1949, l. 1925. — 1500, l. 1926. — 1799, l. 1927. — 1916 oseb, skupaj torej do 1. januarja t. l. 11.873 bolnikov, ki so napravili v ambulatoriju 49.043 posetov. V serodiagnostični staciji se je izvršilo 13.191 krvnih preiskav. Podrobnejša statistika, ki je radi pomanjkanja prostora žal ne utegnemo objaviti, kaže zlasti razveseljivo dejstvo, da kapavica od l. 1921 stalno, četudi zelo počasi, pada; število luetikov z vidnimi znaki bolezni je do konca leta 1923. rapidno padalo in se od tedaj čep prav počasneje pa vendar trajno manjša.

Največ bolnikov na kapavici je zabeležil ambulatorij septembra l. 1921, ko jih je pregledal 44. najmanj pa aprila 1925 (8). Povprečno lahko ugotovimo zadnja leta 25 takih bolnikov na mesec. V sifilidi brez vidnih znakov je bil dosežen maksimum v majniku 1922. z 71 bolniki, minimum junija 1924 (8), povprečna številka zadnjih let pa je 17 mesečnega stanja. V ostalem beleži ambulatorij naslednje povprečne številke bolnikov na mesec tekom poslednjih štirih let: sifilis v tretjem štadiju 2, sifilis v prvem in drugem štadiju z vidnimi znaki 7, sveža sifilis v drugem štadiju 6 in sifilis v prvem štadiju 1 do 2.

Znamenti Ivan Bloch je ob neki priliki rekel: »Sifilido lahko primerjamo drami, katere posamezni akti so stoletja. Od te drame so štirje akti že odigrani. Mi živimo ravnokar v začetku petega. Moramo in moremo torej še skoraj eno stoletje delati z vsemi močmi znanstvenega raziskovanja, praktičnega zdravljenja in higijene na to, da bo peti akt tudi zadnji, kakor se spodobi pri resnični drami.« Kakor smo videli iz gornjih vrstic, se naša oblastva in v to poklicani zdravniki nad vse resno trudijo rešiti oziroma olajšati ljudstvo strašne nadloge — spolnih bolezni.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Petek, 24. februarja. Zaprto.

Sobota, 25. februarja ob 20. uri »Dobri vojak Švejk« ab. A. Kuponi.

Nedelja 26. februarja ob 15. uri »Grofica Marica«. Znižane cene. Kuponi. — Ob 20. uri »Dobri vojak Švejk«. Kuponi.

Mariborsko gostovanje »Burgtheatra« je preloženo na 12. marca.

Zmeđa z amnestijo

Že takoj po objavi amnestije smo ugotovili, da je tozadevni ukaz skrajno pomankljiv in nejasen. Medtem je ministrstvo pravde objavilo nekako pojasnilo k amnestiji, v katerem pojasnjuje v raznih točkah dvome, ki so nastali pri sodiščih ob izvajanju amnestije. Posebno nejevoljo je upravičeno vzbudila amnestija glede denarnih kazni, ki v nobenem slučaju niso amnestirane, pač pa so odpuščene zaporne kazni za iste delikte. Te prakse pri amnestijah še nikdar ni bilo in si tudi naša sodišča tozadevnih določb v amnestiji niso tako razlagala, ampak so bili že izdani sklepi, da so mutatis mutandis amnestirane tudi denarne kazni, glede katerih je bila izrečena eventualna zaporna kazen do dveh mesecev. Sedaj so morali to ne baš lahko delo zopet uničiti, vse tozadevne razposlane sklepe preklicati in sodišča bodo morala vse denarne kazni izterjati. Po pojasnilu o amnestiji namreč kazni tudi ni amnestirana, če je globa neizterljiva, ampak mora obsojenec v tem slučaju kazen odsedeti. Pri mariborskem okrajnem sodišču se je na ta način pripetil drastičen slučaj, da je sodnik obsodil moža, ki je grozovito pretepel svojo ženo na 10 dni zapora, ženo pa, ki je tudi malo poškodovana pri tem moža, pa na malenkostno globo 50 Din. Po modrosti amnestije pa je sedaj mož amnestiran, torej brez kazni, ženi pa ostane v veljavi kazen 50 Din in bo njen kazenski list za vedno omadeževan. Podobnih slučajev je seveda več. Efekt amnestije je sedaj malenkosten, ker so sodišča nalagala itak večinoma denarno kazen, zlasti v zadnjem času, ko je že vse pričakovalo amnestije in je bil vsak jurist prepričan, da bodo odpuščene tudi globe. Najlepše pri vsej stvari pa je to, da je prišel predlog za tako komentiranje amnestije v ministrstvo pravde iz Slovenije.

Srečke drž. razredne loterije

so dospele in so naročnikom do 4. marca na razpolago. Po 4. marcu se bodo neobnovljene srečke prodajale drugim reflektantom. Izžrebane so bile sledeče štev. 15.456, 53.409, 66.659, 70.286, 95.438. — Uprava »Večernika«.

Mariborski in dnevni drobiš

Pred uratni oblastne skupščine

O priliki zadnjih razpisanih mest pri oblastni skupščini se je gnetlo prosilcev, interesentov, sorodnikov in zaščitnikov prosilcev v palači, akoravno je bila pritrjena tabla z napisom: »Intervencije v zadevi oddaje razpisanih mest pri oblastni skupščini se odklanjajo.«

Neki prosilec, hudomušnež, pristaš druge stranke, se prestraši napisa, obrne v zadregi vratom hrbet in da ga nikdo ne bi opazil, steče po hodniku. Ustavi se pred drugimi vrati ter čita nad vrati nemški napis v nemških barvah:

»Kommst Du hungrig vor die Tür, komm herein und iß mit mir!«

Prepričan, da so take gostoljubnosti deležni le izvoljenci vladajoče stranke v oblastni skupščini, izgine neopaženo. Zunanaj ga vpraša prijatelj, če ima kaj upanja. A prosilec mu odgovori: »Edino spričevala me še lahko rešijo, a nimam upanja. Nad vrati sem čital napis, ki velja meni:

»Kommst Du hungrig vor die Tür, Bleibe draußen, laß ab von mir!«

Znižana voznina za avtobus-promet Maribor—Celje.

Da se dvigne avtobusni promet na direktni progi Maribor—Celje, ki je začel zadnje čase nekoliko pešati, bo v kratke mvozna za direktno progo Maribor—Celje znižana. Dosedaj se je plačalo 1 Din za km in je torej veljala vožnja do Celja ali obratno 64 Din (64 km), v prihodnje pa bo voznina znižana približno na 50 Din. O tem predlogu je včeraj razpravljala tudi mariborski mestni svet in ga odobril. Interesenti bodo ta ukrep gotovo z veseljem pozdravili.

Podpore oblastnega odbora kulturnim društvom.

Na včerajšnji in predvčerajšnji seji oblastnega odbora mariborskega so razpravljali v pretežni večini o sprejetju in imenovanju novih uradnikov in nastavlencev v oblastnih uradih. Poleg tega je bilo dovoljenih tudi več podpor. Tako prejme n. pr. Narodno gledališče v Mariboru 50.000 Din oblastne subvencije, Zgodovinsko društvo v Mariboru 20.000 Din. K stroškom za regulacijo Drave, ki jo izvršuje hidrotehnični oddelek pri Muretin-cih v ptujskem srezu, prispeva 20.000 Din dalje za regulacijo Črnega potoka 50.000 Din in Ledave v Prekmurju 30.000 Din.

Oblastna davščina

na ponočni obisk gostiln in kavarn, o kateri smo pred dnevi poročali o priliki objave tozadevne uredbe v »Uradnem listu« je po sporazumu med oblastnim odborom mariborskim in gostilničarji ter ka varnarji v Mariboru in Celju pavšalirana. S tem je prihranjeno občinstvu marsikatero razburjenje in mnogo incidentov, kakršnih se tu in tam ob večernih posetih ekskektorjev res ni bilo mogoče izogniti. Nočnih kavarn v smislu uredbe o pobira nju oblastnih davščin pa z ozirom na naš obrtni red sploh ne poznamo. Zato tudi ne pride v poštev ona večja nočna tekta. — V kratkem se bo pogodil oblastni odbor tudi s podjetniki v mestih Prek—in Medžimurja glede pavšaliranega plačevanja davka na nočni obisk kavarn in gostiln. — Pravitako je pavšalirano plačevanje oblastne davščine na kvartanje, ki jo pobira oblast zajedno s prvoimenovano davščino.

Prva nezgoda našega potniškega letala.

Potniško letalo, ki vzdržuje promet na progi Zagreb—Beograd, je imelo včeraj majhen incident. Letalo je bilo namreč prisiljeno, da se je potoma — nedaleč, od Broda — spustilo na tla, ker je mrez premočno vplival na motor in oviral let. Avijon se je nato vrnil v Zemun, kjer so se potniki presedli v drugo letalo.

Dva enodnevná sadjarska tečaja

se vršita na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru, in sicer: 1. V ponedeljek, dne 5. marca t. l. tečaj za precepjanje sadnega drevja. 2. V torek, dne 6. marca, tečaj za sajenje in oskrbo sadnega drevja. — Pouk je brezplačen ter traja vsak dan od 9.—12. in od 14.—17. ure. Vsakdo se lahko udeleži obeh tečajev. Zanimanci naj prijavijo svojo udeležbo z dopisnico najkasneje do 3. marca ravnateljstvu šole.

Letalska nesreča pri Visokem

Nad Visokim v Bosni se je pojavil v sredo popoldne aeroplan tipa Brequet, iz katerega so neprestano padali strelji, kar se je zdelo ljudem zelo čudno. Bil je to aeroplan, ki je priletel iz Mostarja in ga je vodil podporočnik Friderik Lesni iz Banjaluke, opazovalec pa je bil podnadrednik Karel Prilek, rodom iz Slovenije. v gosti megli sta letalca izgubila orijentacijo in se znašla končno nad Visokim. Ker nista videla, kje naj bi pristala, sta hotela s streljanjem opozoriti domačine na to njuno zadrego. Ko jima je že zmanjkalo bencina, sta se spustila tri kilometre od Visokega nat la, pri čemur se je zgodila nesreča. Eno krilo letala se je namreč zlomilo, propeler pa se je zaril v zemljo. Prilek je odletel s svojega sedeža daleč v stran, Lesni pa je padel pod letalo, ki ga je pritisnilo na glavo in ubilo. Težko ranjenega Prileka so odpeljali v bolnico, iz katere bo odšel v najboljšem slučaju kot invalid. —

Službene ponudbe.

Potom borze dela dobé službo 1 brivec, 1 barvar porcelana in več vrtnarjev.

Za koncert Edith Lorand

je predprodaja vstopnic že pričela. Cene so nastavljene tako nizko, da je obisk omogočen tudi šibkejšim slojem. Priporočamo občinstvu, da si preskrbi vstopnice že v predprodaji. —

Poljski dijaki na našem morju.

Meseca aprila se pripelje iz Varšave okoli 100 poljskih srednješolcev v našo državo, kjer stanejo 10 dni. Iz Subotice odpotujejo v Beograd, odtam pa v Dubrovnik in potem po morju do Sušaka ter preko Ljubljane in Maribora nazaj v Varšavo. —

Ciril-Metodova družba in vžigalice.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani odgovarja na razna pisma in vprašanja, ki jih neprestano prejema od podružnic CND radi vžigalic sledeče: Po naredbi finančnega ministrstva v Beogradu je prevzela monopolna uprava prodajo vseh vžigalic s 1. januarjem 1928. Zalogo vžigalic ima tvrdka I. Perdan, Ljubljana za mesto Ljubljana in okolico, na deželi pa tobačne zaloge. Tovarna razpošilja vžigalice z družbino etiketo samo toliko časa, dokler ne porabi etikete. Družba dobi za to od tovarne neko dškodnio, ki pa ne bo v primeri s prejšnjimi dohodki nikakor velika. Toliko v vednost, da ne bi kdo mislil, da družba še vedno dobiva svoje prispevke. —

Nesreča pri delu.

Včeraj je prišla v bolnico z ranjeno desno roko 58letna dninarica Marija Krump iz Spičnika. Pri nekem posestniku je pomagala pri rezanju slame in je po nesreči prišla z roko pod rezila stroja. —

Veselo sporočilo!

Prijatelj, kam v soboto greš?, me vpraša moj tovariš snoči. Napisal mi je pismo Reš, krčmar pri mariborski koči, da tam v soboto bode ples. Ker v pustu zanj ni bilo časa, zato v soboto bo zares veselja tam še več in špasa. In godcev sviralo bo pet, da ti pete bo vzdigovalo, ne bo mogoče Ti sedet mlado in staro in staro bo plesalo. Vstopnine nič! In to, da veš, kol in krafov bo obilo krčmar za nas pripravil Reš, se vince sladko bo dobilo. Ker star pregovor že veli, da na planinah nič ni greha, s seboj plesalke vzemi tri, da več zabave bo in smeha. Zato pa moj prijatelj, — zdaj v soboto druge ni pomoči: Na ples greva v planinski raj tja gori k mariborski koči. — Š. 455

Mestna Orjuna

sklicuje svoj redni občni zbor za soboto dne 25. t. m. ob 8. zvečer v mali dvorani Narodnega doma. Člani se pozivajo, da se udeležijo občnega zbora polnoštevilno. — Tajnik. — 458

Pevsko društvo »Luna«

proslavi v soboto 25. marca svojo petletnico s prosto zabavo brez vstopnine v gostilni Kirbiš, Tomšičev drevored. Godba, ples, petje. 456

Krasne namizne garniture

kakor tudi prtiče ima v zalogi tyrdka L. Ornik, Koroška cesta št. 9, po izredno nizkih cenah. VI

Opozarjamo trgovce in živinorejce

na današnji oglaš »Govedomedike«, jugoslovanske razpošiljalnice preparatov za govedo, konje in prešiče v Mariboru. 459

O bakšišu

Domovina in sistem bakšiša. — Pobijanje bakšiša v kemalistični Turčiji.

V Angori se vrši sodna razprava proti nekdanjemu turškemu ministru mornarice İhsan Beju, ki je pri popravljanju križarke »Yavouca« spraval v žep visoke provizije ali z drugimi besedami, ker je jemal bakšiš. Bakšiš je v srednji in zapadni Evropi nepoznan pojem, onim, ki imajo opravka na vzhodu, na jugovzhodu in Balkanu, pa je ta beseda nekaj samoobsebi razumljivega. Ravno na vzhodu, kjer se dogaja toliko sprememb, kjer se podirajo prestoli in kjer celo svet koran ne more obdržati svoje nekdanje veljave, je moč in oblast bakšiša — podkupnine — skozi stoletja neomajena. Edino kemalistična vlada v Turčiji, ki odločno odpravlja vse staro ter ruši celo idilična zatišja tradicionalnega življenja, da bi usposobila svoje podanike za moderno dobo, je podvzela boj tudi proti bakšišu, ki je po svoji diagnostiki tako star, kakor orient sam.

Zlo bakšiša ali podkupnine temelji na načelu, da je treba vsako oblast izkoristiti. Vsi veljaki in organi orientalskih dežel od paše navzdol do zadnjega vaškega pisarja so pretrčani, da se od plače ne živi, ampak da je treba glavne dohodke po vseh danih prilikah pridobivati iz poverjene oblasti. V deželah bakšiša je tudi ljudstvo tako navajeno na to dajatev, da bi uradnik-bela vrana, ki bakšiša ne sprejema, vzbujal veliko začudenje in v mnogih ozirih tudi nezaupanje. Zelo značilna je anekdota o kmetu, ki še ni ničesar opravil brez bakšiša, in o uradniku, ki bakšiša neče. Na takega uradnika naleti kmet slučajno, ker uradnik, za katerega ima bakšiš že pripravljen v rokah, zopet enkrat ne sprejema. Uradnik kmeta zasliši ter mu takoj izroči zahtevano uradno potrdilo. »Koliko pa zdaj to stane?« — vpraša kmet. — »Nič!« — odgovori uradnik. — »Če nič ne stane, je gotovo za nič!« se odreže kmet ter pu-

sti potrdilo ležati na mizi.

Kjer je bakšiš tako močno vsidran, tam so tudi oni, ki najodločnejše obsojajo vso korupcijo, brez moči proti njemu. V malih zadevah da vsak, da se izogne raznovrstnim šikanam, proti bakšišu na višjih mestih je pa boj brezuspešen. V največjem razmahu je bil bakšiš v nekdanji Turčiji. Kemal paša hoče sedaj to zlo izriniti s koreninami vréd in priznati je treba, da se je lotil tega dela z največjo temeljitostjo in odločnostjo. Mož je takoj uvidel, da ne kaže zasledovati in kaznovati korupcionistov, marveč da je treba uničevati ves koruptni sistem.

Tako je v kemalistični Turčiji članom velike narodne skupščine pod smrtno kaznijo zabranjeno vsako izkoriščanje političnega vpliva v sebične svrhe. Na pobijanje korupcije je mislil Kemal paša že tedaj, ko je svojo vlado in narodno skupščino nastanil namesto v prekrasnih palačah Bospora na anatolski planoti v pusti Angori. Ob Bosporu bi visoki vladni funkcionarji in poslanci v razkošju in v stikih z raznimi elementi kmalu izgubili svoje revolucionarno prepričanje, dočim v Angori takih skušnjav ni. Zato se tudi iz Angore brezobzirno in dosledno zasledujejo vse podkupovalne in druge korupcijske afere. Ko so n. pr. neki bogati Armenci, nekdanji vojni liferanti hoteli z bakšišem dobiti dovoljenje za vrnitev v domovino, so se znašli v 24 urah pod ključem ne samo ohi oblastniki, ki so bili v neposrednih stikih z Armenci, temveč tudi oni, ki so podkupovanje mirno gledali. Še danes so zaprti vladni zastopnik v Carigradu, carigradski policijski ravnatelj, šef pristaniške policije, šef kabineta notranjega ministrstva, več policijskih komisarjev in članov komisije za begunske zadeve.

Anekdote iz življenja slavnega zdravnika

Ravno sedaj je minulo 20 let, odkar je umrl slavní nemški kirurg Esmarch. Kakor večina velikih učenjakov, je bil ta mož precejšen čudak, imel je pa mnogo humorja in dobrodušnosti, kakor pričajo o njem naslednje anekdote:

Neka stara dama, katero je ozdravil težke bolezni, mu je prinesla nekoč eno od svojih zlatih ribic, ki je naenkrat postala klaverna v svoji posodi. Slavní zdravnik je mirno poslušal starkino govoričenje o bolni ribici ter dejal: »Pustite mi ribo tu in pridite jutri po njo!« Kupil je drugo zlato ribico ter jo mesto bolne spustil v posodo. Starka je drugi dan z velikim veseljem odnesla »ozdravljeno« ribico ter vsem svojim znancom na vso moč hvalila izbornega zdravnika.

Hipohonderskih in mehkužnih pacientov ni mogel trpeti. Nekoč pride k njemu starejša gospodična ter mu na dolgo in široko pripoveduje, da ima silne težave v želodcu, ker je z grozdom, odtrganim z brajde, požrla pajka. Zdravnik ji nekaj časa potrpežljivo razlaga, da ne more biti radi tega nobenih slabih posledic, ker so ostre želodčne kisline že davno uničile malo živalico. Ker vse razlaganje nič ne pomaga, pa zamahne z roko, vlovi muho ter zavpije: »Hitro odprite usta!« Gospodična stori, zdravnik ji pa vtakne v usta muho z besedami: »Vidite, sedaj bo pajek slišal brenčanje muhe in takoj bo prišel iz želodca po svoj plen. Malo potrpite, pa bosta lahko oba dva pljunili ven.«

V Kieľu je živel kovač, ki je uspešno ozdravil živino. K njemu se je napotil tudi slavní kirurg, ko mu je obolel konj. Kovač konja pregleda in končno tudi ozdravi. Vprašan po računu, se odreže: »Med kolegi ne računam ničesar.« — »Hvala lepa, kolega!« je odgovoril dr. Esmarch.

V neki družbi, ki je o tem in onem modrovala ter se vežbala zlasti v definicijah, je nekdo zaprosil dr. Esmarcha, naj mu opiše pojem »življenska pot«. Zdravnik je dal sledeči odgovor: »Življenska pot je podobna železnici, ki vozi hitrejša ali počasnejša na ono stran. Zdravniki so pri tej vožnji zavirali. Slabi zavirali napravijo kmalu konec vožnji.«

Tudi v Zedinjenih državah narašča brezposelnost

Že od leta 1914 naprej ni bila brezposelnost tovarniških delavcev v Zedinjenih državah tako občutna, kakor je od novembra lanskega leta. Napram novembru 1926 je padlo novembra 1927 število zaposlenih delavcev za čez pol milijona. V celem je pa danes 1.136.000 delavcev, ki so še novembra 1927 bili zaposleni, ali brez posla ali pa iščejo posla v manjših industrijah. Najbolj se še upira naraščajoči brezposelnosti tekstilna in tobačna industrija, dočim so že vse druge industrije prizadete. V jeklarni in železarski industriji je padla zaposlenost za celih 10,9% pod stanje pred letom dni in mezde so padle za 15%. Industrija za automobile in železniške vozove je padla za 9,8% v zaposlenju in za 10,1% v mezdah. V lesni in kožarski industriji je zaposlenost napram stanju pred letom dni za 8% manjša, mezde pa so se znižale v lesni industriji za 7,9%, v kožarski industriji za 13,8%.

Dobitek na karte — domovini.

Harry Buxton, bogati trgovec iz Manchesterja, je prišel nekoč v igralnico v Nici z 20 funtov šterlingov in z namenom, da ta denar zaigra. Tekom dveh ur pa mu je bila sreča tako mila, da je priigral 6000 funtov. Nato se je dvignil in sklenil sledeče: 1. Da ne bo nikdar več igral. 2. Daroval je slepim invalidom v Nici 100 funtov. 3. Brzobjavil je angleškemu finančnemu ministru, da daruje ves priigrali denar za odplačilo nacionalnega dolga.

Duhovit slepar in stražniki

Berlinski policiji se je posrečilo, da je aretirala te dni znanega prebrisanelega sleparja Gardeckega, peka po poklicu. Ta človek se je specializiral na osleparjenje kočijažev in šoferjev. Čim se jim je pridružil, jim je obljubil nove stranke in jih takoj peljal k njim. Med potjo pa je z izgovorom, da mora kupiti par cigaret, skočil z voza in odnesel pri tem s seboj vse, kar je našel v šoferjevih žepih. Nedavno pa je imel nesrečo, da je poleg nekega kočijaža pozabil svojo torbo za spise in v njej so našli stražniki več koščkov papirja z napisom »Institut« in nekim rumunskim imenom. Preiskava je ugotovila, da je bil nosilec tega imena nedavno v zaporu. Pred meseci je dobil neki paket, ki je bil zavit s papirjem, na katerem so bili napis »Institut«. Policiji je bilo takoj jasno, da gre za Gardeckega, ki je bil tedaj v ječi. Nato so ga takoj aretirali v njegovem stanovanju in je kmalu priznal celo vrsto tatvin. Tudi njegova prva obsodba ima zanimivo predzgodovino. Bil je namreč glavna oseba v tragediji nekega gozdarja pred štirimi leti. Imel je z njegovo ženo ljubavno razmerje. Gozdar ga je nekoč zasačil in ustrelil nanj. Mislil je, da ga je zadel nakar je izvršil še samomor. Gardecki se je kasneje snrl z vdovor, ki je potem vložila proti njemu tožbo radi nagovarjanja k umoru, ker ji je on dal strun, s katerim naj bi zastupila svojega moža. Gardecki je bil nato obsojen na dve leti težke ječe.

Koliko ljudi lahko preživi zemlja?

S tem vprašanjem se je bavilo že mnogo učenjakov, a je vsak prišel do drugega sklepa. Kot zadnji je prišel s svojimi računi avstralski statistik zavoda za znanost in trgovino v Melbourne. Najprej ugotavlja, da ponekod prebivalstvo v zadnjem času stalno narašča. Kitajska je imela po podatkih Tung-Hoa-Lua leta 1715 samo 233 milijonov prebivalcev, l. 1815 že 349 milijonov, l. 1895 baje 436 milijonov, leta 1922 pa že blizu 450 milijonov. Statistika kitajskega prebivalstva radi pomanjkanja zanesljivih podatkov seveda ne more biti posebno točna. Točnejša je pa prebivalstva statistika Avstralije, severne Amerike in nad 200 držav Evrope in drugih kontinentov. Iz te statistike se da sklepati, da je od leta 1906 do l. 1911 število prebivalstva naraslo za nekaj preko enega odstotka, na celém svetu je pa od leta 1804 do 1914 prebivalstvo naraslo za 0,864 odstotka. Računa se, da živi danes na zemlji 1850 milijonov ljudi. Če bi to število letno naraslo za blizu en odstotek, potem bi se do leta 2004 podvojilo, do leta 2085 početrilo, dočim bi leta 2165 prebivalstvo doseglo število 14.800 milijonov. Avstralski učenjak je prepričan, da lahko zemlja preživi največ 7.400 milijonov prebivalcev in sicer le tedaj, če bi bilo po vsem svetu tako urejeno, da bi se vsi produkti hitro in pravilno izmenjavali.

Whisky za pogon avtomobila

Boj proti alkoholu se nadaljuje v Zedinjenih državah z nezmanjšanim naporom. Ves zaplenjeni alkohol razlijejo oblasti v reko, tihotapci pa so strogo kaznovani. Toda praktični Amerikanci so prišli med tem na misel, da je vsekakor velika škoda, da se uničujejo velike množine alkohola namesto da bi se uporabile v kake koristne namene. Neki uradnik proti-alkoholnega urada v Chicagu je iznašel način, kako bi se mogel zaplenjeni alkohol koristno uporabiti. Nedavno je bilo nekemu tihotapcu v Chicagu zaplenjenih 60.000 litrov whiskyja, nakar je bilo določeno, da se mora ta alkohol uporabiti kot pogonsko sredstvo za — pošne avtomobile. Vseh 60.000 litrov v vrednosti nad pet milijonov frankov je bilo uporabljenih za poizkuse. Novo sredstvo se je baje izvrstno obneslo in se ga šoferji prav radi poslužujejo. Vprašanje pa je seveda, ali morda whiskyja, določenega za pogon avtomobilov, ne steče več po šoferskih grlih.

Sport

Smučarske tekme za prvenstvo Slovenije

Delna sprememba programa. — Udeležba olimpijcev.

Pred tednom dni smo objavili službeni razpis smučarskih tekem za prvenstvo Slovenije, ki jih prireja pojutrišnjem v nedeljo 26. tm. na Pohorju zimskosportni odsek ISSK Maribora. Včeraj je bil predsednik pripravljalnega odbora g. Golubovič z nekaterimi člani na tekmovalnem terenu in ugotovil, da je sneg na Pohorju za tekme prav povoljen. Vendar so bile potrebne neke spremembe glede starta in cilja, tako da bo cilj za vse tri kategorije — 1. gospodje seniorji, 2. gospodje juniorji in 3. dame — Smolnik in ne Činžat. Start ostane za prvi dve kategoriji Ruška koča, za dame pa je določen Klopni vrh in ne Činžat. Tekmujejo lahko samo smučarji, ki so verificirani pri JZSS. Naslov prvaka Slovenije za l. 1928. doseže le oni tekmovalci, ki doseže najboljši čas in je verificiran pri klubu s sedežem v ljubljanski ali mariborski oblasti. Prijavnina znaša 10 Din in jo sprejema g. J. Baloh, Vetrinjska ulica 18, Maribor, do ju tri opoldne. Naknadne prijave se bodo sprejemale proti dvojni prijavnini še najkasneje eno uro pred startom.

Razen smučarjev iz Maribora in Dravske doline se udeležijo tekme, kakor javljajo iz Ljubljane, tudi naše »Spice« Bervar, Banovec, Režek, Jenko. Tinta in drugi. Sodeč po zadnjih dneh bo vreme v nedeljo naravnost idealno in je pričakovati na Pohorje tudi večje množine izletnikov.

Verificirani so

po zadnji seji poslovnega odbora LNP-a naslednji mariborski nogometaši s pravico nastopa dne 2. marca: za Svobodo Iv. Grein, Franc Vertnik; za Maribor Franc Zemljčič, Branko Volčič, Jože Majer, za Rapid Adolf Mayer, Oto Barlovič in za Železničarja Roman Jurko ter Ivan Diamant, zadnji s pravico nastopa dne 24. avgusta.

Pred koncem Fife?

Vsi evropski listi na dolgo in široko komentirajo izstop Angležev iz mednarodne nogometne federacije, o kateri smo tudi mi včeraj poročali. Tako pravijo n. pr. neki dunajski listi, da nima ta dogodek za Avstrijo, Češko in Madžarsko (in s tem gotovo tudi za Jugoslavijo) nikakih posledic, češ da bodo imenovane zveze kljub temu ostale v stikih z Angleži. Če pa bi nastopila Fifa radi tega tudi proti njim, bi šla iz Fife tudi Sred. Evropa... Vsekakor pa da je pričakovati ustanovitve protifederacije. Predsednik avstrijske zveze dr. Eberstaller in njen kapetan Meisel pa pravita, da ne pride do najhujšega.

Sodnik Fabris na Dunaju

Praški in dunajski listi javljajo, da je določeno za sodnika mednarodne tekme češkoslovaškega in avstrijskega prvaka Slavije in Admiru znani zagrebški sodnik g. Fabris. Tekma bo 18. marca na Dunaju.

Grenko ženitovanjsko potovanje

je bilo usojeno mlademu paru iz Alžazške, ki se je poročil nedavno v Parizu. Po poroki in prvi gostiji, na kateri se je primerno počastil tudi nezogibni Bacchus, so se gostje vračali z nekega zleta v Pariz. Kakor je že navada, je pričel izzivati stražnik dobro razpoložene zletnike, češ da se ne držijo prometnih predpisov. Mladi mož se je celo stregel s prometnim stražnikom, predno se je zavedel svojega početja. Zato so ga zaprli in obsodili na dva meseca ječe. Sodnik pa je bil tako človekoljuben, da je dovolil odgoditev kazni, dokler mož ne zaključi medenih tednov. Ženitovanjsko potovanje mu torej ni bilo baš najprijetnejše.

Prispevajte za spomenik Kralju Petru v Mariboru

Hans Dominik:

Oblast treh

Tako je stala zadeva, ko se je prijel lord Horace in sporočil zbranim ministrom, kaj da mu je zaupal dr. Glossin.

V šahovski igri obstojajo nevarne poteze, pri katerih ena in ista figura istočasno napade kralja in ogroža obenem kraljico. Tako potezo je očitno sedaj napravil Cyrus Stonard. Medtem ko je Anglija na vrat na nos razmetavala milijarde za vojni material, je on nakupoval samo jeklo. Vezal je s tem znatne nasprotnikove sile in si pridržal možnost v danem trenutku zaslužiti milijarde za Unijo.

Sedaj, ko so bili nasprotnikovi načrti znani, se jim je bilo možno postaviti v bran. To možnost pa so dobili angleški vodilni možje iz informacij lorda Horace in radi so mu priznali to zaslugo.

Lord Horace se je zadovoljno vrnil v Matland-Castle. Spoznal je pomembnost in vplivnost svojega ameriškega gosta. Tedno je sklenil ostati z njim tudi v bodoče v dobrih odnosih in ga po možnosti prikleniti nase z izkazovanjem vseh možgih uslug. V tem razpoloženju je sprejel Dianino poročilo o njenem razgovoru z dr. Glossinom.

Nevarnost za državo? ... Iznajdba, ki prekosi vsa dosedanja bojna sredstva ... Zadeva se tiče prav tako Anglije kakor Amerike.

Prav nejasno je lord Horace ču-

til, da bi Amerika pač sama lahko vzela zadevo v svoje roke in odstranila nevarnost ... Toda Anglija ima še stare račune s temi ljudmi. Tudi lord Horace je takrat pregledal akte Bursfeldovega procesa. Če je bil sin onega Bursfelda, ki si je v Toweru sam končal življenje, v resnici član tropesne detelje v Linnais, potem se mora sila nove oblasti dejanjsko obrniti najprej proti Angliji. Potem je predvsem naloga Anglije, da napravi tega sovražnika neškodljivega ... da ga uniči ... in morda postavi novo iznajdbo v službo domovine.

Na to zadnjo možnost dr. Glossin pač najbrže ni pomislil. Lord Horace pa je računal tudi z njo. Posameznik more umreti, predno mu je mogoče iztrgati skrivnost. Toda trije, ki poznajo skrivnost, ločeni v varnih celicah Towera. Čudno bi bilo, če bi se ne dalo tem potom dognati skrivnostne iznajdbe.

Dr. Glossin je spretno nastavljal svoje zanke in s pomočjo lady Diane izvrstno spletel mrežo. Nato je imel s svojim angleškim prijateljem še dve uri dolg razgovor. Ko je nato zapustil lordovo sobo, je pokazal njegov obraz nedvomno zadoščenje velikega in popolnega uspeha. Posrečilo se mu je, o čemur je sam dvomil. Posrečilo se mu je, vpreči bistrega in dalekovidnega Angleža pred svoj voz.

Angleži so se zavezali iti zanj po kostanj v žerjavico. Odvzeli so mu najtežji kos dela. Če bodo oni trije

enkrat na varnem za zapahi, potem se ne bo več bati, da nenadoma zažge uničujoč plamen nesrečno zemljo. Potem bo mogoče izvesti nadaljne načrte.

Solnčna obla se je dotaknila jeklenosive gladine tirenskega morja in preplavila njegovo gladko površino z rdečimi in rumenimi barvami. Po neapeljskem korzu se je izprehajala množica domačinov in tujcev v pisani pomešanosti. Neapolitanci s smehom in krikom, komaj še zavedajoč se nevarnih lepot domačega mesta in njegove okolice. Tujci očarani in prevzeti od barvne simfonije, ki je od trenutka do trenutka menjavala svoje tone. Toda gotovo ni nikdo iz vse tisočglave množice, ki je promenirala tamkaj, užival lenoto večera tako, kot mlad par, ki si je daleč od množice poiskal svoje mesto na cesti v Possillip, kjer se dviga Virgilov nagrobni spomenik poleg stare rimske ceste.

Že dolgo sta sedela tamkaj roko v roki, dokler ni možki radi vedno hladnejšega morskega vetra prekinil molčanje.

»Ali se ne bi rajš vrnila Jana? Hladno že vleče od morja.«

»Ne Silvester! Ostaniva še nekoliko.«

Se trdneje se je oklenila Silvestrove roke.

»Danes je najin zadnji dan v Italiji. Ti ne veš, s kakim čudnim strahom mislim na bodočnost, ko se morava vrniti in ko me boš moral zopet pustiti samo.«

»Jana ... saj te zapustim samo za kratek čas, za nekaj dni, kvečjemu za nekaj tednov. Potem se vrnem k tebi in potem ostaneva skupaj do smrti. Še mnogo in še lepših dni ima življenje za naju.«

»Še lepših? ... Ali je mogoče še kaj lepšega, kot sva užila te dni?«

Kot sanje, kakor nepopisno krasne sanje se mi dozdevajo zadnji dnevi, zadnji tedni ... Najina poroka v Linnaiu. Kako je Atma presleplil vso družbo in sva mogla neovirano odpotovati ... čudovita vožnja preko alpskih vršacev ... Potem prvi noždrav solnčnih italijanskih planjav ... Sredozemsko morje. Nil, piramide ... Rim ... to mesto se mi ni posebno dopadlo. Ti si mi pripovedoval zgodovini in veličini tega mesta. Toda jaz ... pomisli, da sem vso svojo mladost preživela v naši hišici in vrtu v Trentonu. Rim, to je bilo preveč zame ...«

Tesneje se je privila k svojemu so-
progu.

Dalje prihodnitič

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva: vsaka beseda 30 p., najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanje in oglasi trgovskega ali rokodelnega značaja: vsaka beseda 50 p., najmanjši znesek Din 10.—

Jabolka

zelo lepa po jako nizki ceni se prodajo dnevno od 8. do 12. ure v Orožnovi ulici št. 9. 453

Rujavo torbico

z malo svotico denarja in železniško legitimacijo, sem zgubila. Pošten najditelj naj jo odda v upravi »Večernika«. 452

Vetrinski dvor

išče pošteno in zanesljivo plačilno nakarico. Nastop takoj. Hinko Kosič. 451

Praščica smo zaklali klobas 100 nabasali V mariborski dvor cel Maribor hiti. Velk' dobrega se tam dobi. 457

V večjem industrijskem kraju

se daje v najem majhno posestvo. Stanovanje takoj na razpolago. Ponudbe na upravo lista pod št. 454. 454

Spominjajte se CMD!

Sivilie!

Cevliarji!

Ako Vam Vaš stroj nagaja potrudite, se v Tattenbachovo ulico 14 in z zadovoljstvom bode spet pričeli z delom. Ne pozabite pa vzeti s seboj prvovrstnega ameriškega olja za mazanje Vaših strojev. 1554

Na planincih

bo lušno

v soboto 25. februarja zvečer v Mariborski koči. Za ples bo skrbela pristna pohorska godba, za neplesalce pa šega-vi Pust, ki bo počakal do takrat v koči. Tudi pošta bo na ta dan funkcionirala. Kolone in krofi sicer ne bodo zastoj, pač pa vstopnina. 439

Pisemski papir

najmoderneje izdelave le pri 113

Zlati Brišnik, Slovenska ul. 11

Polnina peresa znamk Waterman, Montblanc, Penkala

Kmetje! Trgovci! Posestniki!

Leto za letom uničujejo bolezni na tisoče goveje živine, konj in prešičev. Ves Vaš trud in napor dolgih mesecev in let propada. Stotisoči in milijoni dinarjev gredo v nič.

Vseh teh nevarč se lahko obvarujete, ako zdravite svojo živino z:

„ALMAFLOROM“

najboljšim, najhitrejšim in najzaneslivejšim sodobnim in v stotisočih primerih preiskušanim preparatom.

„ALMAFLOR“ proti konjski koliki

„ALMAFLOR“ proti napenjanju pri goveji živini

„LAFLEUR“ proti vnetju prebavil pri govedu in proti

zadržavanju mleka pri molzlih kravah

„HALF“ proti svinjski vročici in varovalno sredstvo

proti rdečici

„URINOT“ proti krvavemu močenju (scanju) pri govedu

in pri konjih.

Noben pameten živinorejec in posestnik živine ne sme biti brez teh zdravil. Kakor ne bo prevdaren gospodar čakal, da mu hiša najprej pogori, da se komaj potem varuje, tako tudi ne bo čakal, da mu živina oboli, temveč ji bo dajal tudi že poprej naše preparate, zato, da mu sploh ne bo obolela.

„Almaflor“ se dobi v vsaki trgovini!

Trgovci, ki naših preparatov še nimajo, naj jih nemudoma naroče!

Cena škatli z navodilom za uporabo 40 Din. Pristno samo s plombo „Govedomedika“.

Naše preparate uporabljajo danes že vsi živinorejci v Evropi. Na tisoče je zahval in priporočil. Nekaj jih obj. jutri.

Edina zaloga za Jugoslavijo:

„GOVEDOMEDIKA“

Jugoslovanska razpošiljalnica preparatov za govedo, konje in prešiče iz lekarne „Pri sv. Antonu“, Maribor, Kopališka ulica 11 449

JUBILEJNI ZBORNİK

ZA PETDESETLETNICO OTONA ŽUPANČIČA

je pravkar izšel. Broširana knjiga velja 42 Din, vezana 56 Din, poština 3 Din

Naroča se pri **Tiskovni zadrugi v Mariboru,**
Aleksandrova cesta št. 13

Prvovrstno

češko posteljno perje in puh

inlet, gradl za žimnice, prešite odeje, volnene odeje, platno za rjuhe in drugo perilo, pristno češko platno, kakor sploh vse manufakturno blago, kupite najboljše in najceneje le v trgovini

I. N. Šoštarič, Maribor
Aleksandrova cesta 13. XX